

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2013. GODINU I
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

BOBAR OSIGURANJE A.D. BIJELJINA

APRIL 2014. GODINE

Kopija broj: 1

S A D R Ž A J

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS USPJEHA	5
BILANS STANJA	6
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	7
BILANS TOKOVA GOTOVINE	8
1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	9
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	9
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	11
4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE	18
5. PRIHODI OD PREMIJE	19
6. PRIHODI PO OSNOVU UČEŠĆA U NAKNADI ŠTETA	20
7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	20
8. RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA I FUNKCIONALNE DOPRINOSE	20
9. NAKNADE ŠTETA I OSTALE NAKNADE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA	21
10. TROŠKOVI MATERIJALA, ENERGIJE, USLUGA I NEMATERIJALNI TROŠKOVI	21
11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	21
12. FINANSIJSKI PRIHODI	21
13. FINANSIJSKI RASHODI	22
14. OSTALI PRIHODI	22
15. OSTALI RASHODI	22
16. POREZ NA DOBIT	23
17. ZARADA PO AKCIJI	23
18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	24
19. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	24
20. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJE I UČEŠĆA U NAKNADI ŠTETA	25
21. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	25
22. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	26
23. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	26
24. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	26
25. OSNOVNI KAPITAL	27
26. DUGOROČNA REZERVISANJA	27
27. OBAVEZE PO OSNOVU ZARADA	27
28. DRUGE OBAVEZE IZ POSLOVANJA	28
29. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	28
30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA	29
31. UPRAVLJANJE RIZICIMA OSIGURANJA	32
32. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	32
33. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA	33
34. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA	34
35. EKSTERNA KONTROLA	34
36. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	34

PRILOZI (DOPUNSKI IZVJEŠTAJI) BROJ 1-13

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Bobar osiguranja a.d. Bijeljina

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Bobar osiguranja a.d. Bijeljina (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine i bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primjenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Akcionarima Bobar osiguranja a.d. Bijeljina (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Skretanje pažnje

Društvo nije obezbijedilo pokriće tehničkih rezervi plasmanima na način kako je to propisano Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje (Službeni Glasnik Republike Srpske broj 131/10).

Režijski dodatak izdvojen iz bruto premije u 2013. godini nije bio dovoljan za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika na dan 31. decembra 2013. godine, obzirom da se njegovi plasmani odnose na manji broj međusobno povezanih pravnih lica.

Po navedenim pitanjima nije izražena rezerva u našem mišljenju.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za godinu koja se završava dana 31. decembra 2012. godine su bili revidirani od strane drugog revizora u čijem je izvještaju od 20. marta 2013. godine izraženo pozitivno mišljenje na te finansijske izvještaje.

Banja Luka, 7. april 2014. godine

CONFIDA REVIZIJA BANJA LUKA d.o.o.

Slavica Praštalo
Ovlašćeni revizor

**BILANS USPJEHA
ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2013. GODINE**

Bilansne pozicije	Napomene	2013. u KM	2012. u KM
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja	5	15.189.470	15.542.668
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	6	711.162	2.690
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja		758.095	1.762.778
Drugi poslovni prihodi	7	647.970	518.791
		17.306.697	17.826.927
POSLOVNI RASHODI			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	8	364.393	559.348
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	9	6.417.515	5.835.893
		6.781.908	6.395.241
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije		374.877	545.331
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	10	2.697.966	3.673.983
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	2.999.846	3.563.101
		6.072.689	7.782.415
Ukupno poslovni rashodi		12.854.597	14.177.656
		4.452.100	3.649.271
POSLOVNI DOBITAK			
Finansijski prihodi	12	898.365	728.363
Finansijski rashodi	13	226.397	80.182
Ostali prihodi	14	1.128.583	5.081.105
Ostali rashodi	15	3.612.536	4.206.003
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		73.937	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	28.262
		2.714.052	5.144.292
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
Porez na dobit	16	304.644	549.912
		2.409.408	4.594.380
UKUPAN NETO DOBITAK PERIODA			
ZARADA PO AKCIJI	17	18,03	31,68

**BILANS STANJA
NA DAN 31.12.2013. GODINE**

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja		146.404	225.048
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	8.126.226	8.193.230
Dugoročni finansijski plasmani	19	18.922.682	15.848.026
Odložena poreska sredstva		57.144	114.290
		27.252.456	24.380.594
Tekuća imovina			
Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji		14.374	14.374
Dati avansi		30.680	61.851
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	20	761.088	539.556
Potraživanja iz specifičnih poslova	21	193.164	8.130.877
Druga potraživanja		88.448	79.379
Kratkoročni finansijski plasmani	22	1.007.722	4.539
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	23	2.076.592	38.417
Aktivna vremenska razgraničenja	24	817.182	528.227
Odložena poreska sredstva		57.144	79.993
		5.046.394	9.477.213
UKUPNA AKTIVA		32.298.850	33.857.807
Kapital			
Osnovni kapital	25	13.361.200	13.361.200
Rezerve iz dobitka		118.672	21
Revalorizacione rezerve		128.792	175.586
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(589.816)	(589.816)
Neraspoređeni dobitak		4.663.772	2.373.014
		17.682.620	15.320.005
Dugoročna rezervisanja	26	30.557	910.316
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze		-	1.043.160
Obaveze po osnovu šteta		68.785	478.067
Obaveze za premiju i specifične obaveze		40.117	90.822
Obaveze po osnovu zarada	27	384.224	450.781
Druge obaveze iz poslovanja	28	595.740	1.059.849
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze		79.250	315.991
Obaveza za porez iz rezultata		148.546	285.022
Pasivna vremenska razgraničenja	29	13.269.011	13.903.794
		14.585.673	17.627.486
UKUPNA PASIVA		32.298.850	33.857.807

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD 01.01.2013. - 31.12.2013. GODINE

	<i>Osnovni kapital</i>	<i>Rezerve</i>	<i>Nereal. gubici</i>	<i>Ostale rezerve</i>	<i>Neraspoređeni dobitak</i>	<i>Ukupno</i>
						<u>U KM</u>
Stanje na dan 1.1.2012. godine	14.919.300	175.586	(589.816)	-	(3.779.443)	10.725.627
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	4.594.378	4.594.378
Raspodjela dobiti	(1.558.100)	-	-	21	1.558.079	-
Stanje na dan 31.12.2012. godine	13.361.200	175.586	(589.816)	21	2.373.014	15.320.005
Efekti ispravke grešaka	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 1.1.2013.	13.361.200	175.586	(589.816)	21	2.373.014	15.320.005
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	2.409.408	2.409.408
Raspodjela dobiti	-	(46.794)	-	118.651	(118.650)	(46.793)
Stanje na dan 31.12.2013. godine	13.361.200	128.792	(589.816)	118.672	4.663.772	17.682.620

**BILANS TOKOVA GOTOVINE
ZA PERIOD 01.01.2013. - 31.12.2013. GODINE**

	2013. u KM	2012. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljenih avansi	15.097.194	14.592.220
Prilivi od učešća u naknadi štete	708.339	2.690
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	9.281.238	2.937.933
Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(6.303.096)	(5.160.895)
Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(609.457)	(594.133)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarad i ostalih ličnih rashoda	(2.575.361)	(2.312.979)
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	(5.608.277)	(6.330.693)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(659)	(394)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(374.789)	(5.046)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(3.252.699)	(5.039.952)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.362.433	(1.911.249)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	4.543	32.316
Prilivi po osnovu kamata	464.678	661.656
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	157.896	
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	6.284.016	2.475.178
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(11.137)	(46.000)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina	(51.499)	(273.800)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(10.050.000)	(1.500.000)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.201.503)	1.349.350
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	1.447.088	1.130.000
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(2.569.843)	(670.776)
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	-	(831)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.122.755)	458.393
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	2.038.175	(103.506)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	38.417	141.923
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	2.076.592	38.417

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo za osiguranje Bobar osiguranje Bijeljina (u daljem tekstu Društvo) registrovano je u Osnovnom sudu u Bijeljini dana 29. juna 1993. godine rješenjem broj FI-1094/93.

Društvo je uskladilo svoje poslovanje sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05) na osnovu rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-115-4/07 od 12. decembra 2007. godine.

Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini broj Fi 915/01 društvo je registrovano za sledeće vrste osiguranja: ostala osiguranja i pomoćne aktivnosti za osiguranje i penzijske fondove

Sjedište Društva je u Bijeljini, Filipa Višnjića 211.

Matični broj Društva je: 1778935, a JIB je 4400423690006.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Društvo sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 67/05, 64/06, 36/09, 52/11) i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, pravna lica i preduzetnici u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
(NASTAVAK)**

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2013. godinu u Republici Srpskoj nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Društvo nije u potpunosti primjenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje (Službeni glasnik RS, broj 90/09), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu (Službeni glasnik RS, broj 84/09), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za društva za osiguranje (Službeni glasnik RS, broj 97/09).

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po osnovu procjenjivanja istorijske vrijednosti osim finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se procjenjuju po fer vrijednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrijednosti, umanjenoj za odgovarajuće ispravke vrijednosti.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Prihodi od premije osiguranja

Prihod od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija se izračunava da bi se obezbjedilo da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koje se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija obračunava se metodom "pro rata temporis" na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja.

(b) Prihodi po osnovu kamata

Prihod po osnovu kamata odnose se na obračunate kamate na date kredite i na sredstva deponovana u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničkih rezervi.

(c) Rezervisanje za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razboritoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora, potrebno da se izvrši plaćanje šteta ostvarenih na dan bilansiranja.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija utvrđuje na osnovu prosječno likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za indirektno troškove obrade šteta iznosi 0.5% od zbira rezervi za prijavljene štete i rezerve za nastale neprijavljene štete .

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(d) Rezervisanje za nastale neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete radi se primjenom metode triangulacije razvoja šteta, tj. Chain Ladder metodom. Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljene štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljene štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

(e) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR, primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM, za EUR su bili sljedeći:

<i>Valuta</i>	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	1,95583	1,95583

(f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(f) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

<i>Naziv</i>	<i>stope</i>
Građevinski objekti	1.30%-4.00%
Kancelarijski namještaj	10.00%-12.50%
Automobili	15.50%
Kompjuteri i kompjuterska oprema	25.00%
Ostala oprema	16.60%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

(g) Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju nekretnine koje Društvo drži radi uvećanja vrijednosti kapitala.

Inicijalno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po njihovoj nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti, koju godišnje utvrđuju eksterni procjenitelji. Fer vrijednost se zasniva na cijenama ponude na aktivnom tržištu korigovanim, ukoliko je neophodno, za specifičnosti sredstva. Promjene u fer vrijednostima investicionih nekretnina se evidentiraju u bilansu uspjeha kao dio ostalih prihoda, odnosno ostalih rashoda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(h) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

(i) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospeljeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(i) Finansijski instrumenti (nastavak)

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri mjeseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrijednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju prvobitno se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa stanja po tržišnoj vrijednosti. Promjena tržišne vrijednosti ovih hartija od vrijednosti su priznaju direktno u kapital kroz bilans stanja u korist nerealizovanog dobitaka po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju odnosno na teret nerealizovanog gubitka po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(i) Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Obezvrjeđenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno priznati rashodi obezvrjeđenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(j) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobit utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika. Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

(k) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima Republike Srpske, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenog iznosa u korist odgovarajućeg državnog fonda. Doprinosi se knjiže na teret rashoda u periodu na koji se odnose.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtjeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (NASTAVAK)

(c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvrjeđenje sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu procijenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje (Službeni glasnik RS, broj 10/09), kao i na osnovu procjene rukovodstva Društva zasnovane na istorijskom iskustvu.

(d) Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljene štete u tekućem obračunskom periodu.

**5. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA, SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA
NEŽIVOTNIH OSIGURANJA**

Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	2013. u KM	2012. u KM
Osiguranje od odgovornosti za motornih vozila	11.158.385	11.791.028
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim po šinama	1.083.718	975.547
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	1.032.022	836.213
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	879.206	774.740
Osiguranje nezgode	867.391	934.528
Zdravstveno osiguranje	105.829	92.157
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	53.685	116.465
Osiguranje od opšte odgovornosti za brodove	5.106	5.425
Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	1.960	1.960
Osiguranje plovila	1.425	1.581
Osiguranje robe u prevozu	525	11.029
Osiguranje kredita	120	1.920
Osiguranje od građanske odgovornosti za avione	98	75
Ukupno:	15.189.470	15.542.668

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

**6. PRIHODI PO OSNOVU UČEŠĆA SAOSIGURANJA, REOSIGURANJA I
RETROCESIJA U NAKNADI ŠTETA NEŽIVOTNIH OSIGURANJA**

Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	2013. u KM	2012. u KM
Učešće u naknadi šteta reosiguranja	711.022	2.690
Učešće u naknadi šteta po osnovu saosiguranja	140	-
Ukupno:	711.162	2.690

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

Drugi poslovni prihodi	2013. u KM	2012. u KM
Prihod od regresa	258.170	265.173
Prihod od otkupljenih šteta	153.185	22.051
Prihod od zelene karte	109.166	108.232
Prihod od zakupa nekretnina	61.723	62.250
Prihod od uslužne isplate, procjene šteta	23.917	34.542
Ostali poslovni prihodi	41.809	26.543
Ukupno:	647.970	518.791

8. RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA I FUNKCIONALNE DOPRINOSE

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2013. u KM	2012. u KM
Doprinos Zaštitnom fondu	205.543	204.368
Doprinos za preventivu	151.928	148.847
Vatrogasni doprinos	6.922	7.131
Rashodi za dugoročna rezervisanja za izravnavanje rizika	-	199.002
Ukupno:	364.393	559.348

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

9. NAKNADE ŠTETA I OSTALE NAKNADE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	2013. u KM	2012. u KM
Naknade šteta	6.059.248	5.191.072
Rashodi po osnovu premija reosiguranja	358.267	644.821
Ukupno:	6.417.515	5.835.893

10. TROŠKOVI MATERIJALA, ENERGIJE, USLUGA I NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande	1.404.735	1.520.166
Nematerijalni troškovi	791.455	1.668.326
Troškovi poreza i doprinosa	237.372	176.982
Troškovi materijala, goriva i energije	200.673	239.267
Troškovi provizija	63.731	69.242
Ukupno:	2.697.966	3.673.983

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.375.760	2.427.449
Naknade članova UO, NO i skupštine	218.905	547.264
Naknada za privremene i povremene poslove	165.849	-
Naknade po ugovorima o djelu	95.166	352.400
Ostala lična primanja	144.166	235.988
Ukupno:	2.999.846	3.563.101

12. FINANSIJSKI PRIHODI

Finansijski prihodi iskazani u 2013. godini u iznosu od 898.365 KM (2012. godine – 728.363 KM) u cjelosti se odnose na prihode od kamata po ugovorima o kreditu/pozajmici i plasiranim sredstvima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

13. FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi iskazani u 2013. godini u iznosu od 226.397 KM (2012. godine – 80.182 KM) najvećim dijelom se odnose na rashode kamata.

14. OSTALI PRIHODI

Ostali prihodi	2013. u KM	2012. u KM
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	879.760	10.256
Naplaćena otpisana potraživanja	149.419	196.930
Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti	-	4.800.000
Ostali prihodi	99.404	73.919
Ukupno:	1.128.583	5.081.105

15. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi	2013. u KM	2012. u KM
Vanredni popusti	3.001.329	2.963.430
Rashodi po osnovu otpisa avansa, premija i ostalih potraživanja	282.173	787.398
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja postrojenja i opreme	4.774	37.463
Ostali rashodi	324.260	417.712
Ukupno:	3.612.536	4.206.003

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
BOBAR OSIGURANJE A.D. BIJELJINA**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

16. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit:

Porez na dobit	2013. u KM	2012. u KM
Tekući porez na dobit	224.651	492.768
Odloženi poreski rashod perioda	79.993	57.144
Ukupno porez na dobit:	304.644	549.912

(b) Usaglašavanje dobitka pre oporezivanja i poreske osnovice

Tekući porez na dobit	2013. u KM	2012. u KM
Dobit prije oporezivanja	2.714.052	5.144.292
Korekcija za poreske svrhe	101.042	354.827
Gubitak prenesen iz prethodnog perioda	(571.443)	(571.443)
Poreska osnovica	2.243.651	4.927.676
Obračunati porez (po stopi od 10%)	224.365	492.768
Ukupno tekući porez na dobit:	224.365	492.768

17. ZARADA PO AKCIJI

Zarada po akciji	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Dobitak obračunskog perioda	2.409.408	4.594.380
Prosječan ponderisani broj akcija	133.612	145.013
Zarada po akciji:	18,03	31,68

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
BOBAR OSIGURANJE A.D. BIJELJINA**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<i>Zemljište</i>	<i>Građev. objekti</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Investicije u toku</i>	<i>Invest. Nekretn.</i>	<i>Ukupno</i>
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31.12.2012.	544.438	1.549.969	3.763.682	522.767	4.741.632	11.122.488
Nabavka	-	-	163.705	169.962	-	333.667
Otuđenja i rashodovanja	-	(107.718)	(183.702)	-	-	(291.420)
Procjena vrijednosti	-	-	-	-	(129.896)	(129.896)
Stanje na dan 31.12.2013.	544.438	1.442.251	3.743.685	692.729	4.611.736	11.034.839
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 31.12.2012.	-	164.580	2.607.639	-	157.039	2.929.258
Amortizacija	-	21.984	274.249	-	-	296.233
Otuđenja i rashodovanja	-	(6.750)	(153.089)	-	-	(159.839)
Procjena vrijednosti	-	-	-	-	(157.039)	(157.039)
Stanje na dan 31.12.2013.	-	179.814	2.728.799	-	-	2.908.613
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2012. godine	544.438	1.385.389	1.156.043	522.767	4.584.593	8.193.230
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2013. godine	544.438	1.262.437	1.014.886	692.729	4.611.736	8.126.226

19. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Dugoročni depoziti	11.000.000	6.000.000
Dugoročni plasmani povezanim pravnim licima	4.154.559	5.609.326
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	2.381.181	2.381.181
Dugoročni krediti u zemlji	855.445	1.346.716
Ostali dugoročni finansijski plasmani	531.497	510.803
Ukupno:	18.922.682	15.848.026

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

19. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (NASTAVAK)

Dugoročni depoziti su dati u narednoj tabeli:

Dugoročni depoziti	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Bobar banka a.d. Banja Luka	7.500.000	2.500.000
Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina	3.500.000	3.500.000
Ukupno:	11.000.000	6.000.000

**20. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJE, UČEŠĆA U NAKNADI ŠTETA I OSTALI
KUPCI**

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci iskazani na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 761.088 KM (2012. godine: 539.556 KM) u cjelosti se odnose na potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja.

21. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Potraživanja iz specifičnih poslova	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Potraživanja po osnovu prava na regres	591.124	517.161
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	480.826	8.468.870
Ispravka vrijednosti	(878.786)	(855.153)
Ukupno:	193.164	8.130.878

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

22. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Dio dugoročnih deponovanja i ulaganja koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana	1.002.496	3.789
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	5.226	750
Ukupno:	1.007.722	4.539

23. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Gotovinski ekvivalenti i gotovina	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Žiro računi	2.075.311	37.340
Devizni računi	1.038	459
Blagajna	243	618
Ukupno:	2.076.592	38.417

24. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Razgraničeni troškovi plata preuzimača rizika	540.016	443.181
Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	240.748	46.134
Razgraničeni troškovi provizija	30.798	25.391
Uslužno obračunate štete	3.037	10.938
Unaprijed plaćeni troškovi provizija	2.583	2.583
Ukupno:	817.182	528.227

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

25. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 13.361.200 KM sastoji se od 133.612 običnih (redovnih) akcija nominalne vrijednosti od 100 KM po akciji.

Akcionari Društva su dati u narednoj tabeli:

Akcionari	% učešća
Bobar Group d.o.o. Bijeljina	93,49
Bobar Autosemberija d.o.o. Bijeljina	3,43
Univerzal a.d. Bijeljina	1,71
Holding Drinatrans a.d. Zvornik	1,14
Bobar Gavriilo, Bijeljina	0,23
Ukupno:	100,00

26. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Rezervisanja za izravnjanje rizika	-	863.265
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	30.557	47.051
Ukupno:	30.557	910.316

27. OBAVEZE PO OSNOVU ZARADA

Obaveze po osnovu zarada	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Obaveze za neto zarade	233.348	237.542
Obaveze za porez na zarade	23.827	31.566
Obaveze za doprinose na zarade	127.049	181.673
Ukupno:	384.224	450.781

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

28. DRUGE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Druge obaveze iz poslovanja	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Obaveze prema dobavljačima		
- Povezana pravna lica	41.872	400.733
- Ostala pravna lica	298.264	393.311
Avansi po ugovoru	71.579	85.465
Obaveze za proviziju zastupnika, naknade po ugovorima o djelu i naknadama za privremene i povremene poslove	24.956	15.930
Obaveze prema članovima UO i NO	22.000	11.000
Ostale obaveze	137.069	153.410
Ukupno:	595.740	1.059.849

29. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Prenosne premije neživotnih osiguranja	7.307.894	7.304.602
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	5.705.962	6.464.057
Druga pasivna vremenska razgraničenja	255.155	135.135
Ukupno:	13.269.011	13.903.794

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
BOBAR OSIGURANJE A.D. BIJELJINA**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2013. i 2012. godine obavljene su slijedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans uspjeha	2013. u KM	2012. u KM
Prihodi:		
Bobar banka a.d. Bijeljina	634.914	526.221
Bobar group d.o.o. Bijeljina	307.054	1.528.956
Drinatrans a.d. Zvornik	109.983	1.350.657
Bobar autosemberija d.o.o. Bijeljina	63.426	1.289.889
Gavrilo Bobar	59.339	28.601
Univerzal a.d. Bijeljina	36.902	1.250.271
Teslić prevoz a.d. Teslić	19.062	20.773
Progres a.d. Bijeljina	10.034	7.751
Elvako a.d. Bijeljina	6.561	14.875
Bobar radio d.o.o. Bijeljina	1.150	1.257
Bobar Taubinger elektrik d.o.o. Foča	-	7.944
Jeremić Darko	-	1.318
Madžarević Zoran	-	773
	1.248.425	6.029.286
Rashodi:		
Bobar banka a.d. Bijeljina	200.846	46.970
Bobar group d.o.o. Bijeljina	340.302	1.215.690
Drinatrans a.d. Zvornik	85.116	127.862
Bobar autosemberija d.o.o. Bijeljina	176.919	363.185
Gavrilo Bobar	-	173.727
Univerzal a.d. Bijeljina	158.318	293.361
Teslić prevoz a.d. Teslić	9.619	16.608
Progres a.d. Bijeljina	10.179	4.394
Elvako a.d. Bijeljina	9.271	7.546
Bobar radio d.o.o. Bijeljina	19.890	50.544
Jeremić Darko	-	571
Madžarević Zoran	-	5.504
	1.010.460	2.305.962
Neto prihodi:	237.965	3.723.324

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Potraživanja i obaveze prema povezanim licima su date kako slijedi:

Bilans stanja - aktiva	2013. u KM	2012. u KM
Učešće u kapitalu		
Bobar banka a.d. Bijeljina	1.648.000	1.648.000
Teslić prevoz a.d. Teslić	197.368	197.368
Progres a.d. Bijeljina	1.122.178	1.122.178
Autoprevoz a.d. Srbac	145.020	145.020
Bobar trans d.o.o. Derventa	78.505	78.505
	3.191.071	3.191.071
Dugoročni plasmani		
Bobar group d.o.o. Bijeljina	3.500.250	4.500.250
Gavrilo Bobar	537.119	649.336
Univerzal a.d. Bijeljina	117.189	459.740
	4.154.558	5.609.326
Dugoročna ulaganja – depoziti		
Bobar banka a.d. Bijeljina	7.500.000	2.500.000
	7.500.000	2.500.000
Potraživanja po osnovu premije osiguranja		
Drinatrans a.d. Zvornik	9.483	28
Teslić prevoz a.d. Teslić	11.707	11.795
Progres a.d. Bijeljina	6.143	-
Elvako a.d. Bijeljina	6.039	6.367
Madžarević Zoran	-	773
	33.372	18.963
Potraživanja za prodate HOV		
Bobar group d.o.o. Bijeljina	-	2.000.000
Drinatrans a.d. Zvornik	-	2.000.000
Bobar autosemberija d.o.o. Bijeljina	-	2.000.000
Univerzal a.d. Bijeljina	-	2.000.000
	-	8.000.000
Kratkoročni plasmani		
Bobar group d.o.o. Bijeljina	500.000	-
Gavrilo Bobar	58.005	8.420
Univerzal a.d. Bijeljina	100.586	-
	658.591	8.420
Ukupno potraživanja:	15.537.592	19.327.780

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
BOBAR OSIGURANJE A.D. BIJELJINA**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Bilans stanja - pasiva	2013. u KM	2012. u KM
Kratkoročni krediti u zemlji		
Bobar banka a.d. Bijeljina	-	322.681
	-	322.681
Obaveze prema dobavljačima		
Bobar banka a.d. Bijeljina	-	26.223
Bobar group d.o.o. Bijeljina	2.803	98.113
Drinatrans a.d. Zvornik	5.354	265
Bobar autosemberija d.o.o. Bijeljina	17.027	203.443
Univerzal a.d. Bijeljina	7.293	51.488
Teslić prevoz a.d. Teslić	5.037	7.569
Elvako a.d. Bijeljina	151	-
Bobar radio d.o.o. Bijeljina	26.211	98.154
	63.876	485.255
Primljeni avansi		
Bobar group d.o.o. Bijeljina	306	1.950
Drinatrans a.d. Zvornik	9.483	-
Bobar autosemberija d.o.o. Bijeljina	-	9.391
Gavrilo Bobar	11.823	-
Univerzal a.d. Bijeljina	-	6.575
Teslić prevoz a.d. Teslić	988	-
Progres a.d. Bijeljina	646	-
Elvako a.d. Bijeljina	6.252	2.616
Bobar radio d.o.o. Bijeljina	-	322
	29.498	20.854
Ostale obaveze		
Bobar autosemberija d.o.o. Bijeljina	274	585
Bobar radio d.o.o. Bijeljina	1.844	-
	2.118	585
Ukupno obaveze:	95.492	829.375
Neto potraživanja:	15.442.100	18.498.405

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA OSIGURANJA

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvaranje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja.

Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti.

32. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

32. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

(a) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društvo vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva.

Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se njegovi plasmani odnose na manji broj međusobno povezanih kupaca.

(b) Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospelja finansijskih sredstava i obaveza.

33. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima, Društvo ne analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

34. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, ovlašćeni aktuar je u svom izvještaju od aprila 2014. godine izrazio negativno mišljenje na poslovanje Društva za 2013. godinu. Osnovni razlog za ovakvo mišljenje je to što Društvo nije obezbijedilo pokriće tehničkih rezervi plasmanima kako je to propisano Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje (Službeni Glasnik Republike Srpske broj 131/10). Pored toga, režijski dodatak izdvojen iz bruto premije u 2013. godini nije bio dovoljan za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

35. EKSTERNA KONTROLA

Poslovanje Društva je u 2012. godini bilo predmet redovne kontrole Agencije za osiguranje.

Nakon izvršene kontrole ovlašćena lica su 12. marta 2013. godine sačinila Zapisnik o izvršenoj kontroli br. 04-405-2-14/12 u kome je dato mišljenje i nalazi o izvršenoj kontroli.

36. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice